EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.4.2020
COM(2020) 164 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

38. výroční zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o antidumpingových, antisubvenčních a ochranných činnostech EU a o využití nástrojů na ochranu obchodu ze strany třetích zemí vůči EU v roce 2019

{SWD(2020) 71 final}

SHRNUTÍ

Tato 38. zpráva obsahuje hlavní informace o antidumpingových, antisubvenčních a ochranných činnostech EU, jakož i o činnosti třetích zemí v oblasti ochrany obchodu vůči EU v roce 2019.

Objem práce na případech byl v roce 2019 obzvláště veliký: bylo zahájeno šestnáct řízení (v porovnání s deseti v roce 2018), uložena opatření ve dvanácti nových případech (ve srovnání s šesti v roce 2018) a neuložena opatření v pěti nových případech. Také činnost na přezkumu stávajících opatření byla velmi intenzivní, konkrétně bylo uzavřeno osmnáct přezkumů před pozbytím platnosti (v porovnání se sedmi v roce 2018). Komise rovněž nadále důrazně vystupovala proti opatřením třetích zemí zaměřeným na vývoz z EU. Počet těchto opatření byl opět vysoký (175), což je trend, který bude podle očekávání zachován i v budoucnu, a to v důsledku mnoha zahraničních řízení, jež byla v roce 2019 zahájena.

Komise zvýšila také své úsilí o vymáhání opatření, zejména tím, že zahájila čtyři šetření zaměřená na obcházení, z nichž dosud nejnáročnější na zdroje bylo šetření týkající se stolního a kuchyňského nádobí a náčiní z Číny, které bylo uzavřeno rozšířením cla na 30 společností. V souvislosti s posíleným prosazováním modernizovaných pravidel na ochranu obchodu byla v roce 2019 přijata rovněž zvláštní ustanovení s cílem rozšířit možnost uplatňování opatření na ochranu obchodu na kontinentální šelf EU.

Jelikož důraznější prosazování znamená vyšší účinnost, obsahuje tato zpráva rovněž hlavní údaje, které dokládají účinky nedávno uložených opatření[1]. Údaje prokazují účinnost opatření na ochranu obchodu při obnově rovných podmínek na trhu EU. Uložení antidumpingových a antisubvenčních cel skutečně snížilo nekalý dovoz působící újmu v průměru o 80 % (v rozmezí od 57 % do 99 %). Antidumpingová a antisubvenční cla současně přispěla také k rozšíření zdrojů dodávek, které dovozci a uživatelé z EU potřebují, a to kromě vlastní výroby v EU i v podobě vyššího objemu řádného dovozu z jiných zemí. Taktéž je třeba uvést, že opatření uložená v roce 2019 přispěla k zvýšení počtu pracovních míst těžících z opatření na ochranu obchodu o 23 000, čímž se celkový počet přímých pracovních míst v EU, která jsou chráněna nástroji na ochranu obchodu, zvýšil na 343 000.

[1] To se týká se uložení nových opatření v letech 2017 a 2018. Spolehlivé údaje za rok 2019 nebyly v době dokončení této zprávy k dispozici.

I. UPLATŇOVÁNÍ NÁSTROJŮ NA OCHRANU OBCHODU V ROCE 2019[2]

I.1 Vyšetřovací činnost

I.1.1 Obecný přehled

Na konci roku 2019 měla EU **140** platných opatření na ochranu obchodu: **94** konečných antidumpingových opatření (která byla v 27 případech prodloužena), **15** vyrovnávacích opatření (v jednom případě byla opatření prodloužena) a **3** ochranná opatření[3]. To ve srovnání s rokem 2018 představuje nárůst o sedm opatření.

Vyšetřovací činnost se ve srovnání s již tak významnou pracovní zátěží v roce 2018 dále zvýšila. Tato činnost spočívala v mnoha nových šetřeních podle nových souborů pravidel týkajících se nástrojů na ochranu obchodu, jakož i v ještě vyšším počtu přezkumných šetření. Na konci roku 2019 probíhalo **43** šetření, jakož i **2** šetření týkající se vrácení zaplaceného cla, která zahrnovala 66 jednotlivých žádostí o vrácení cla podaných dovozci.

K této zprávě je připojen pracovní dokument útvarů Komise, který poskytuje podrobnější informace a statistiky o činnosti v daném roce[4]. Pracovní dokument útvarů Komise obsahuje přílohy, které se týkají některých níže uvedených oddílů.

I.1.2 **Antidumpingová a antisubvenční šetření** (viz přílohy A až I)

V roce 2019 zahájila Komise **šestnáct** nových šetření (z toho se v jedenácti případech jednalo o antidumpingové řízení a v pěti o antisubvenční řízení). Současně v **pěti** řízeních uložila prozatímní clo, zatímco sedm případů bylo uzavřeno uložením konečných cel (z toho **tři** případy představovaly vyrovnávací opatření). Pět šetření bylo uzavřeno bez uložení opatření[5].

Značnou část případů představovala i nadále přezkumná šetření. V roce 2019 zahájila Komise **osm** přezkumů před pozbytím platnosti. Pokud jde o opětovné uložení opatření, **šestnáct** přezkumů před pozbytím platnosti bylo uzavřeno s potvrzením cla, zatímco **dva** takovéto přezkumy byly uzavřeny ukončením opatření. Platnost **jednoho** antidumpingového opatření po pěti letech automaticky skončila.

---

2 Tato část zprávy byla vypracována podle aktualizovaných ustanovení článku 23 základního antidumpingového nařízení (Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 21), článku 34 základního antisubvenčního nařízení (Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 55) a článku 23 základního nařízení o ochranných opatřeních (Úř. věst. L 83, 27.3.2015, s. 16).

3 Opatření jsou počítána na produkt a dotčenou zemi. Opatření byla rozšířena v důsledku šetření zaměřených na obcházení opatření v rámci činnosti Komise v oblasti prosazování práva.

4 Všechny dokumenty jsou k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/trade/issues/respectrules/anti_dumping/legis/index_en.htm

5 Počet zahájených a ukončených šetření není stejný, neboť případ zahájený v daném roce není nutně v témže roce uzavřen.

V roce 2019 zahájila Komise **dva** prozatímní přezkumy, jež se oba týkaly vyrovnávacích opatření, a **jeden** takovýto přezkum ukončila beze změny opatření.

V roce 2019 bylo zahájeno i **sedm** opětovných šetření, jež se obvykle týkají provádění soudních rozhodnutí. V roce 2019 ukončila Komise celkem **22** přezkumů.

I.1.3 **Ochranná šetření** (viz příloha L)

Dne 2. února 2019 uložila EU konečná ochranná opatření *erga omnes* na *některé výrobky z oceli*[6] a provedla přezkum zmíněných opatření, jenž dne 1. října 2019 vedl k jejich změně[7].

Komise uzavřela rovněž dvě dvoustranná ochranná šetření týkající se dovozu *rýže indica z Kambodže a Myanmaru* v rámci systému všeobecných celních preferencí (GSP): dne 16. ledna 2019 zavedla Komise znovu celní sazbu podle společného celního sazebníku ve výši 175 EUR/t s postupným snižováním sazby během tříletého období na 125 EUR/t[8].

V roce 2019 nebylo zahájeno žádné nové šetření týkající se ochranných opatření.

I.1.4 Ověřovací činnosti

V průběhu svých šetření provádí Komise inspekce na místě, aby přezkoumala záznamy společností nebo sdružení s cílem ověřit informace poskytnuté během řízení. V průběhu roku 2019 uskutečnily útvary EU zabývající se nástroji na ochranu obchodu 137 takovýchto inspekcí, což představovalo 1 948 člověkodnů ověřovací práce.

I.2 **Vymáhání opatření** (viz přílohy J, K, M, Q)

Je nanejvýš důležité zajistit účinné vymáhání platných opatření na ochranu obchodu, aby se hospodářské subjekty nevyhýbaly opatřením prostřednictvím absorpce cla nebo obcházení opatření. V roce 2019 zahájila Komise **čtyři** přezkumy zaměřené na obcházení opatření, jež na konci roku dosud probíhaly. Kromě toho bylo zahájeno **jedno** antiabsorpční šetření (na konci roku 2019 dosud probíhající) a další šetření bylo ukončeno bez zvýšení cla.

Součástí činnosti v oblasti vymáhání opatření je i sledování závazků. Na začátku roku 2019 byly v platnosti tři závazky. Komise přijala **osm** nových závazků, což zvýšilo počet závazků platných na konci roku 2019 na jedenáct.

I.3 **Malé a střední podniky**

V průběhu roku 2019 se Komise v duchu nedávné modernizace nástrojů na ochranu obchodu nadále soustředila na podporu malých a středních podniků tím, že malým a středním

[6] Úř. věst. L 31, 1.2.2019, s. 27.
[7] Úř. věst. L 248, 27.9.2019, s. 28.
[8] Úř. věst. L 15, 17.1.2019, s. 5.

podnikům, které se účastnily šetření v rámci nástrojů na ochranu obchodu, poskytovala pomoc a pokyny. Komise malé a střední podniky podpořila zejména tím, že jim usnadnila spolupráci při šetření: požadavky na informace co nejvíce omezila prostřednictvím méně zatěžujících dotazníků a sladěných období šetření s účetním obdobím malých a středních podniků, pokud to bylo možné. Komise rovněž zahájila šetření, v jehož rámci se výrobní odvětví EU skládá převážně z malých a středních podniků: antidumpingové šetření týkající se dovozu *špendlíků a sponek z Čínské lidové republiky* (dále jen *„Čína“*).

Komise důrazně zakročila proti určitým praktikám, kterými činští vývozci obcházeli opatření EU týkající se *keramického stolního a kuchyňského nádobí a náčiní* (viz oddíl II). To zajistilo trvalou účinnost těchto opatření ve prospěch výrobců keramiky v EU a jejich zaměstnanců – mnoho podniků v tomto odvětví patří mezi malé a střední podniky.

Komise poskytla mimoto v řadě členských států, včetně Rakouska a Španělska, zvláštní technickou pomoc určenou malým a středním podnikům s cílem zvýšit jejich povědomí o nástrojích na ochranu obchodu.

I.4 Sociální a environmentální normy

Pokud Komise použije novou metodiku **výpočtu běžné hodnoty**, musí zvolit vhodnou reprezentativní zemi pro početní zjištění nezkreslené běžné hodnoty výrobku. Komise používá údaje o cenách z takovéto země ve spojení s údaji o spotřebě vstupů ve vyvážející zemi. Podle čl. 2 odst. 6a písm. a) konce první odrážky by Komise měla v případě, že existuje více než jedna taková země s vhodnými a dostupnými údaji, založit svou volbu na posouzení přiměřené úrovně sociální a environmentální ochrany v dotyčných zemích[9].

V roce 2019 byla tato analýza nutná v rámci přezkumu před pozbytím platnosti opatření týkajících se *výrobků z oceli s organickým povlakem pocházejících z Číny*. V uvedeném řízení Komise zjistila dvě vhodné země, jež mohly být za účelem početního zjištění běžné hodnoty považovány za reprezentativní: Malajsii a Mexiko. Komise proto posoudila jejich úroveň sociální ochrany a ochrany životního prostředí, aby zvolila vhodnější zemi. Komise zjistila, že Malajsie neratifikovala tři z osmi základních úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP)[10]. Komise dále zjistila, že Malajsie neratifikovala jednu z hlavních environmentálních dohod – Stockholmskou úmluvu o perzistentních organických znečišťujících látkách. Pokud jde o Mexiko, Komise zjistila, že země ratifikovala téměř všechny základní úmluvy MOP kromě jedné. Mexiko navíc ratifikovalo všechny významné environmentální dohody. Komise proto v uvedeném přezkumu před pozbytím platnosti zvolila jako vhodnou reprezentativní zemi Mexiko.

[9] Toto pravidlo se použije v nových šetřeních a v přezkumech před pozbytím platnosti zahájených po 20. prosinci 2017.

[10] Viz příloha Ia základního antidumpingového nařízení.

Ve zbývajících šetřeních, která byla uzavřena v roce 2019, zvolila Komise pokaždé reprezentativní zemi, aniž by bylo nutné přistoupit k analýze úrovně sociální a environmentální ochrany, neboť vhodné údaje byly k dispozici pouze pro jednu zemi[11].

Mnohostranné environmentální dohody (a jejich protokoly), jakož i základní úmluvy MOP hrají úlohu také při stanovování **rozpětí újmy**. Od vstupu modernizovaných pravidel týkajících se nástrojů na ochranu obchodu v platnost Komise podle čl. 7 odst. 2d základního antidumpingového nařízení při výpočtu cílové ceny výrobku, která nepůsobí újmu, zohledňuje rovněž skutečné nebo budoucí výrobní náklady společností v EU, jež vyplývají nebo budou vyplývat z uplatňování takovýchto dohod a úmluv[12].

V případech uzavřených v roce 2019 přikročila Komise k výpočtu zmíněných dodatečných nákladů v šetření týkajícím se *směsí močoviny a dusičnanu amonného pocházejících z Ruska, Trinidadu a Tobaga a Spojených států amerických (USA)*. Komise se rozhodla zvýšit cílovou cenu směsí močoviny a dusičnanu amonného o 3,7 %, aby zohlednila dodatečné náklady vyplývající z budoucího dodržování systému EU pro obchodování s emisemi (ETS) ze strany výrobců v EU. Systém ETS je jedním z nástrojů, jehož prostřednictvím EU usiluje o dosažení cílů Pařížské dohody, což je příslušná mnohostranná environmentální dohoda, jíž je EU smluvní stranou. Výrobní řetězec směsí močoviny a dusičnanu amonného s vysokými emisemi podléhá v EU systému ETS. Údaj ve výši 3,7 % vycházel z nákladů na průměrné odhadované povolenky v rámci systému ETS, které budou muset výrobci získat po dobu uplatňování opatření.

Ve zbývajících případech uzavřených v roce 2019 nepředložily zúčastněné strany žádná tvrzení týkající se současných nebo budoucích nákladů podle čl. 7 odst. 2d. Komise proto neověřovala, zda by tyto dodatečné náklady měly být připočteny k cílové ceně.

I.5 <u>Soudní přezkum prováděný soudy EU</u> (příloha S)

V roce 2019 vydaly Tribunál a Soudní dvůr 31 rozsudků a rozhodnutí, které se vztahovaly k oblasti nástrojů na ochranu obchodu: Tribunál vynesl čtrnáct rozhodnutí a Soudní dvůr rozhodl o osmi opravných prostředcích, v pěti případech určení výše nákladů řízení a vydal čtyři rozhodnutí o předběžné otázce. Nejzajímavější rozsudky jsou popsány v pracovním dokumentu útvarů Komise.

V roce 2019 bylo podáno 24 nových věcí týkajících se nástrojů na ochranu obchodu.

---

[11] Vždy byla zvolena jediná reprezentativní země, protože: představovala úroveň hospodářského rozvoje podobnou Číně; výrobek, který byl předmětem přezkumu/šetření, byl vyráběn i v dané zemi, a v dané zemi byly dostupné příslušné veřejné údaje o výrobních nákladech a prodeji.

[12] To se zvažuje navíc k obvyklým prvkům cílové ceny, tj. skutečným celkovým výrobním nákladům a přiměřenému zisku.

I.6 Činnosti třetích zemí zaměřené na EU

Komise nejenže chrání výrobní odvětví EU před nekalým dovozem působícím újmu, nýbrž také důrazně zasahuje **proti opatřením na ochranu obchodu, která přijali naši obchodní partneři**, pokud se domnívá, že tato opatření nesplňují vysoké právní požadavky. Tato činnost je dnes zásadní, neboť některé z významných obchodujících států často zpochybňují právní řád WTO. Neodůvodněná ochranná opatření omezují přístup na trh, a tudíž i příležitosti vývozců EU k vytváření pracovních míst a růstu. Proto je o to důležitější zabránit neodůvodněným zahraničním opatřením na ochranu obchodu.

Činnost na ochranu obchodu byla v roce 2019 po celém světě i nadále intenzivní. Útvary Komise pravidelně zasahovaly ve velké většině zahraničních šetření zaměřených na vývoz z EU. Tyto zásahy zahrnovaly mimo jiné písemná podání a účast na slyšeních na technické úrovni. V případě potřeby Komise intervenovala také u orgánů třetích zemí na vyšší politické úrovni.

Ačkoli Komise zasahuje ve většině případů, které se zaměřují na EU, soustředí se zejména na systémové otázky a případy, které by se výrazně dotkly výrobního odvětví EU. Komise svým jednáním usiluje o zajištění náležitého uplatňování pravidel WTO, jež zamezí zneužívání zahraničních nástrojů na ochranu obchodu. Tyto vytrvalé zásahy, které se zaměřují na nesrovnalosti a systémové nedostatky v rámci WTO, zabránily řadě neodůvodněných opatření.

Komise například přesvědčivě zasáhla ve třetím přezkumu před pozbytím platnosti antidumpingových opatření uložených Brazílií na dovoz sušeného mléka z EU. Tyto zásahy vedly k ukončení opatření a otevření trhu, který byl pro vývozce z EU uzavřen od roku 2001. Hodnota vývozu před uložením opatření činila 45 milionů EUR.

Komise spolu s výrobním odvětvím a členskými státy také úspěšně zasáhla a odstranila zbývající antidumpingová cla uložená na italský vývoz konzervovaných rajčat do Austrálie, z nichž některá byla zavedena od roku 2014 a měla dopad na roční objem vývozu EU ve výši 22 milionů EUR. Od zahájení prvního šetření věnovala Komise značné úsilí odstranění těchto cel, a to zejména z důvodu sporné metodiky uplatňované australskými orgány a jejich systémového rizika pro dovoz zpracovaných zemědělských produktů z EU. Austrálie se nakonec rozhodla tato cla zrušit.

Více příkladů úspěšných zásahů Komise je popsáno v připojeném pracovním dokumentu útvarů Komise.

Komise nebyla navzdory svým intervencím vždy úspěšná a došlo k uložení některých neopodstatněných opatření. V případech s významným hospodářským a/nebo systémovým významem se Komise uchýlila k **postupům pro řešení sporů v rámci WTO**, aby dosáhla zrušení neodůvodněných opatření. Tak tomu bylo v případě antidumpingových cel uložených Kolumbií na zmražené bramborové hranolky z Belgie, Německa a Nizozemska, jakož i antisubvenčních a antidumpingových cel uložených Spojenými státy na dovoz španělských

zralých oliv (podrobnosti viz pracovní dokument útvarů Komise). Tato dvě řízení dosud probíhají.

Komise může případně využít rovněž **dvoustranné řešení sporů** stanovené v obchodních dohodách, a to v případech, kdy partneři nedodržují své povinnosti vyplývající z těchto dohod. V této souvislosti Komise v roce 2019 pokračovala v konzultacích s Jižní Afrikou ohledně platných dvoustranných ochranných opatření vztahujících se na dovoz zmrazených kuřat z EU, která Komise považuje za protiprávní. Jelikož nebylo nalezeno vzájemně přijatelné řešení, hodlá Komise pokračovat ve dvoustranném postupu řešení sporů.

Zahraniční činnost v oblasti nástrojů na ochranu obchodu v číslech

Na konci roku 2019 bylo v platnosti celkem 175 opatření na ochranu obchodu ovlivňujících vývoz EU (174 v roce 2018). Očekává se, že celkový vysoký počet opatření vůči EU bude v příštích letech zachován, a to i vzhledem k vysokému počtu nových šetření v roce 2019 (37 – stejně jako v roce 2018), což v roce 2020 může opět vést k uložení mnoha opatření.

Počet zahraničních ochranných opatření zůstal v roce 2019 vysoký: koncem roku 2019 bylo v platnosti 37 opatření (o dvě více než v roce 2018), přičemž nejpoužívanějším nástrojem v celosvětovém měřítku jsou i nadále antidumpingová opatření, na něž připadalo 132 platných opatření z celkem 175 opatření[13].

Na USA opět připadala největší část opatření proti vývozu z EU, a to s 36 platnými opatřeními (33 v roce 2018). V porovnání s rokem 2016 to představuje nárůst o 71 %, což je způsobeno především mnoha novými uloženými opatřeními, zejména v ocelářském odvětví. Opatření USA přispěla rovněž k celosvětovému nárůstu počtu opatření, neboť také země jako Kanada, Egypt, Maroko nebo Euroasijská hospodářská unie (EAHU) zavedly nebo prodloužily stávající opatření uložená na některé výrobky z oceli, s největší pravděpodobností v reakci na opatření USA týkající se oceli uložená podle § 232.

Čína je druhým největším uživatelem nástrojů na ochranu obchodu zaměřených na EU s dvaceti platnými opatřeními (osmnáct v roce 2018), načež následuje Indie (osmnáct opatření oproti jednadvaceti v roce 2018).

Pokud jde o nová šetření v roce 2019, Indie zahájila sedm šetření, Indonésie a Madagaskar čtyři (dohromady osm), Ukrajina tři a EAHU, Maroko a Filipíny dvě nová šetření (dohromady šest). Vedle pravidelných uživatelů nástrojů na ochranu obchodu, jako je Indie, je výskyt nových uživatelů jedním z faktorů, které přispěly k celkově vysoké úrovni nových šetření.

Pokud jde o 25 nových opatření uložených v roce 2019, na prvním místě jsou USA se čtyřmi novými opatřeními, následují Austrálie a Maroko (tři nová opatření) a Rada pro spolupráci v Zálivu (dvě nová opatření). Čína uložila v roce 2019 proti EU jedno nové opatření.

[13] Je třeba připomenout, že na rozdíl od antisubvenčních a antidumpingových opatření jsou ochranná opatření obvykle uplatňována neselektivně (tj. na základě doložky nejvyšších výhod).

Při pohledu na jednotlivá odvětví se v roce 2019 vztahoval největší podíl platných opatření zaměřených na EU na výrobky z oceli (72 z celkem 175). Vysoký počet opatření se vztahuje i nadále na chemické výrobky (42). Co se týče nových zahájených šetření, nejvíce dotčeným odvětvím bylo opět ocelářské odvětví, jehož se týkalo 9 zahájených šetření z celkem 37, následovaly chemické látky (8 nových případů) a odvětví zemědělství (7 případů).

I.7 Činnost v rámci Světové obchodní organizace

Komise znásobila úsilí při prosazování agendy týkající se subvencí v rámci WTO. Cílem je přizpůsobit mnohostranná pravidla v oblasti subvencí tak, aby lépe vyhovovala výzvám současného obchodního prostředí. V průběhu roku 2019 pokračovala v Ženevě intenzivní jednání o subvencích v oblasti rybolovu. EU se v těchto jednáních i nadále stavěla do pozice hlavního navrhovatele a předložila konkrétní návrhy znění v obou hlavních oblastech rozhovorů: zákazu subvencí pro nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov a subvencí, které přispívají k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu. Ačkoli se v roce 2019 nedospělo k žádnému závěru, EU a další členové WTO usilují o ambiciózní a komplexní výsledek, jehož má být dosaženo na 12. ministerské konferenci WTO v Nur-Sultanu v červnu 2020.

V dubnu a listopadu 2019 se Komise aktivně účastnila práce výborů WTO pro subvence a vyrovnávací opatření, pro antidumpingová a pro ochranná opatření, jakož i neformální skupiny pro boj proti obcházení opatření a antidumpingové pracovní skupiny pro provádění.

Ve výboru pro antidumpingová opatření EU i nadále hájila změny právních předpisů EU týkajících se nástrojů na ochranu obchodu z let 2017 a 2018. Komise rovněž předložila některé případy třetích zemí, které podle jejího názoru nejsou v souladu s povinnostmi třetích zemí v rámci WTO a které negativně ovlivňují vývozce z EU (např. šetření Kolumbie týkající se zmražených bramborových hranolků). EU také odpověděla na dotazy a poskytla vysvětlení k některým svým šetřením.

V antidumpingové pracovní skupině pro provádění jednala EU o řadě technických otázek, například v souvislosti se stanovením příčinné souvislosti nebo analýzou hrozící újmy.

Během pravidelných zasedání výboru pro subvence a vyrovnávací opatření pokračovala jednání o tom, jak subvence přispěly k nadměrné kapacitě v různých odvětvích. V této souvislosti uspořádaly USA a EU v dubnu společně prezentaci zprávy OECD o narušení hodnotového řetězce v odvětví hliníku[14]. Na listopadovém zasedání výbor dále jednal o otázce nadměrné kapacity spolu s představením činnosti globálního fóra pro řešení nadbytku kapacity v ocelářství. Proběhly rovněž diskuse o způsobech, jak zlepšit transparentnost subvencí ze strany členů WTO, přičemž EU znovu zopakovala, že je důležité dodržovat povinnosti v rámci WTO týkající se oznamování subvencí.

[14] OECD (2019), *Measuring distortions in international markets: the aluminium value chain*, OECD Trade Policy Papers, č. 218, OECD Publishing, Paříž.

Přezkum oznámení o subvencích z roku 2017 pokračoval v dubnu na zvláštním zasedání výboru pro subvence a vyrovnávací opatření. Počátkem července 2019 předložila EU Světové obchodní organizaci nové a úplné oznámení o subvencích poskytnutých v letech 2017 a 2018. Tento postup se provádí každý druhý rok a zahrnuje subvence poskytnuté jak na úrovni EU, tak i na úrovni jednotlivých členských států. Přezkumy oznámení o subvencích z roku 2019 byly zahájeny na zvláštním listopadovém zasedání výboru pro subvence a vyrovnávací opatření a budou pokračovat i v roce 2020.

V rámci výboru pro ochranná opatření vyslovila EU řadu obav týkajících se ochranných šetření jiných členů (např. Filipín – keramické podlahové a nástěnné dlaždice, Turecka – nitě z nylonu a jiných polyamidů, Ukrajiny – dusíkatá hnojiva, polyuretanové pěny). EU rovněž odpověděla na dotazy ostatních členů ohledně ochranných opatření týkajících se některých výrobků z oceli, zejména výsledků nedávného přezkumu těchto opatření.

I.8 Činnost úředníka pro slyšení

Od roku 2018 je v důsledku legislativních reforem nástrojů na ochranu obchodu úloha úředníka pro slyšení pevně zakotvena v základním antidumpingovém a antisubvenčním nařízení. Úředník pro slyšení byl požádán, aby přispěl k postupům uplatňovaným při provádění modernizovaných pravidel, a to s cílem zvýšit transparentnost a zaručit procesní práva stran podle nových pravidel. V návaznosti na to předseda Komise v roce 2019 mandát úředníka pro slyšení modernizoval a schválil. Mandát umožňuje vysvětlit zúčastněným stranám jasněji úlohu a pravomoci úředníka pro slyšení na základě nových skutečností. Úředník pro slyšení byl také vyzván, aby zasáhl i v jiných oblastech, na něž se rovněž vztahuje mandát, než jen v „klasické“ oblasti antidumpingových a antisubvenčních šetření. To se týkalo ochranného šetření a řízení souvisejících s uplatňováním všeobecného systému preferencí.

V roce 2019 obdržel úředník pro slyšení devatenáct žádostí o intervenci a uspořádal osm slyšení. V jednom případě byla prodloužena lhůta pro podání připomínek. V řadě případů předložily strany žádost o intervenci současně se žádostí o slyšení u útvarů Komise odpovědných za šetření. Úředník pro slyšení trval na tom, že by zúčastněné strany měly své obavy sdělit nejprve útvarům Komise a pouze v případě, že nelze dospět k řešení, má zasáhnout úředník pro slyšení. Tento přístup umožnil zúčastněným stranám nalézt ve většině případů řešení přímo s týmy, které vedly šetření.

V roce 2019 byl počet šetření, jež vedla k podání žádostí o intervenci, poměrně nízký, podobně jako v roce 2018. Zúčastněné strany většinou zpochybňovaly zjištění, skutečnosti a závěry šetření. Bylo-li to odůvodněné, bylo ve všech případech s příslušnými útvary dosaženo dohody o poskytnutí vysvětlení nebo dodatečných informací.

II. DŮRAZNĚJŠÍ VYMÁHÁNÍ OPATŘENÍ

II.1 Činnosti zaměřené proti obcházení opatření

K obcházení dochází tehdy, pokud vyvážející výrobci ve třetích zemích provádějí zvláštní činnosti pouze s cílem vyhnout se placení antidumpingových nebo vyrovnávacích cel. Tyto praktiky zahrnují například zasílání dotyčného výrobku přes zemi, na kterou se cla nevztahují, aby se zamaskoval jeho skutečný původ (překládka), mírné pozměnění výrobku tak, aby se na něj nevztahovala cla (drobná úprava), nebo vývoz prostřednictvím vyvážejícího výrobce s nižší individuální sazbou antidumpingového nebo vyrovnávacího cla (obcházení přes jiné společnosti).

Obcházení antidumpingových a antisubvenčních opatření je nepřijatelné. Narušuje právo výrobního odvětví Unie na ulehčení od nekalých obchodních praktik, a ohrožuje tak pracovní místa a růst v Unii.

Řádné vymáhání antidumpingových a antisubvenčních opatření bylo vždy na předním místě programu Komise. Komise má prokazatelné výsledky, pokud jde o účinné jednání proti obcházení opatření. Ze 140 opatření platných ke dni 31. prosince 2019 bylo 28 opatření zaměřeno proti obcházení.

V roce 2019 zvýšila Komise boj proti obcházení opatření tím, že zintenzivnila šetření zaměřená proti obcházení předpisů, která jsou zahájena z úřední pravomoci, a posílila normativní části nařízení, kterými se ukládají opatření na ochranu obchodu, aby se snížilo riziko zneužití.

Šetření zaměřená proti obcházení opatření, která jsou zahájena z úřední pravomoci

Pokud měla Komise k dispozici dostatečné informace o tom, že došlo k obcházení, zahájila v dané věci šetření z vlastního podnětu (aniž by obdržela podnět od výrobního odvětví) (šetření z úřední pravomoci). Komise mohla na základě svých monitorovacích činností shromáždit dostatečné důkazy pro zahájení řízení z vlastního podnětu.

V roce 2019 zahájila Komise z úřední pravomoci čtyři šetření zaměřená proti obcházení opatření. Taková situace nemá obdoby. Tyto čtyři případy se týkají:

- praktik spočívajících v obcházení přes jiné společnosti v souvislosti s dovozem keramického stolního a kuchyňského nádobí a náčiní z Číny („případ stolního nádobí“),
- praktik spočívajících v obcházení přes jiné společnosti v souvislosti s dovozem peroxosíranů z Číny (šetření dosud probíhá),
- praktik spočívajících v drobných úpravách při dovozu korozivzdorné oceli z Číny (šetření dosud probíhá),

- praktik spočívajících v překládce přes Laos, Indii a Thajsko v souvislosti s dovozem wolframových elektrod z Číny (šetření dosud probíhá).

Tyto případy jsou důležité. Za prvé, dva ze čtyř případů, tj. případ oceli a případ stolního nádobí, se týkají výrobních odvětví s významnou mírou zaměstnanosti v Evropě. Pro ilustraci lze uvést, že odvětví stolního nádobí poskytuje téměř 27 000 přímých pracovních míst.

Za druhé, tyto čtyři případy poukazují na širokou škálu činností souvisejících s obcházením a na odhodlání čínských vyvážejících výrobců. Šetření zaměřené na obcházení opatření uložených na stolní nádobí bylo z hlediska zdrojů doposud největším řízením Komise týkajícím se obcházení: Komise prověřila 50 čínských výrobců a dvacet vyšetřovatelů Komise provedlo během zákonné devítiměsíční lhůty inspekce na místě u přibližně 40 čínských společností. Komise zjistila, že mnoho vývozců, kteří mají nižší celní sazbu (většinou 17,9 %), vyváželo pod svým vlastním jménem zboží od výrobců, na něž se vztahuje vyšší celní sazba (36,1 %), čímž tito výrobci úmyslně zneužívali nižší cla.

V důsledku toho nemohly celní orgány v mnoha případech při dovozu stolního nádobí vybrat náležitou částku antidumpingového cla. Šetření Komise odhalilo více než 30 čínských vývozců, kteří se podíleli na tomto druhu protiprávního jednání. Jelikož tyto společnosti zneužily svou individuální a zvýhodněnou celní sazbu, uložila jim Komise vyšší platnou celní sazbu (36,1 %).

Zlepšování právní úpravy

Zjištění plynoucí ze šetření týkajícího se stolního nádobí prokázala riziko přesměrování vývozu prostřednictvím nesprávné identity. K snížení tohoto rizika vypracovala Komise přísnější normy monitorování a prosazování práva.

Komise například posílila podmínky pro uplatňování individuální a zvýhodněné celní sazby. Dovozci, kteří chtějí využít individuálních celních sazeb, musí předložit řadu dodatečných dokumentů.

Komise navíc v budoucích prováděcích nařízeních ukládajících opatření znovu zopakuje, že celní orgány členských států musí provádět nezbytné kontroly nad rámec pouhého přezkumu těchto dokumentů.

Úřad OLAF

Pokud jde o provádění opatření, Komise úzce spolupracuje s Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) s cílem předcházet podvodům a odhalovat je. Další podrobnosti jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise.

II.2 Uplatňování nástrojů na ochranu obchodu na dodávky na kontinentální šelf EU / do výlučné ekonomické zóny

Před úplným provedením modernizace nástrojů na ochranu obchodu[15] existovala významná mezera v územní působnosti antidumpingových a antisubvenčních cel. Tato cla měla stejnou územní působnost jako cla, tj. mohla být uplatněna pouze ve vztahu k celnímu území EU. Toto území však nezahrnuje kontinentální šelf ani výlučnou ekonomickou zónu členských států. Hospodářská činnost na kontinentálním šelfu / ve výlučné ekonomické zóně však zahrnuje používání zboží, na něž se obvykle vztahují opatření na ochranu obchodu, zejména trubek a dutých profilů, jakož i výrobků používaných při výrobě větrné energie.

K odstranění této významné mezery v prosazování pravidel týkajících se nástrojů na ochranu obchodu postupovala EU ve dvou krocích. Za prvé, v souvislosti s modernizací nástrojů na ochranu obchodu spolunormotvůrci rozhodli, že se antidumpingová a antisubvenční opatření mohou v zásadě vztahovat i na dodávky na kontinentální šelf / do výlučné ekonomické zóny EU. Za druhé, jelikož se celní právo vztahuje pouze na celní území, vytvořila Komise legislativní celní nástroj *ad hoc*, který zajistil, aby se celní předpisy EU mohly obdobně uplatňovat i na výběr antidumpingových a antisubvenčních cel u dodávek na kontinentální šelf / do výlučné ekonomické zóny. Legislativní proces byl dokončen dne 3. července 2019[16] a celní nástroj začal fungovat a byl plně použitelný od 4. listopadu 2019[17]. Nový nástroj umožňuje také evidovat dovoz na kontinentální šelf / do výlučné ekonomické zóny. Je tudíž možné získat potřebné statistické údaje. Tento nástroj Komisi rovněž umožňuje, aby v případě potřeby uplatnila opatření na ochranu obchodu se zpětnou působností.

15 Úř. věst. L 143, 7.6.2018, s. 1.
16 Úř. věst. L 179, 3.7.2019, s. 12.
17 Úř. věst. C 366, 30.10.2019, s. 61.

III. ÚČINNOST UPLATŇOVÁNÍ NEDÁVNÝCH OPATŘENÍ

Hlavním účelem používání nástrojů na ochranu obchodu je obnovení spravedlivých obchodních podmínek mezi dovozem a zbožím vyrobeným v EU. Pokud třetí země vyváží výrobky s uměle nízkými cenami (v důsledku dumpingu nebo subvencování), bude to často příčinou újmy způsobené společnostem v EU a narušení obchodních toků z jiných zemí původu (tj. řádného dovozu ze třetích zemí, který není dumpingový nebo subvencovaný). Účelem opatření EU na ochranu obchodu je napravit škodlivý účinek způsobený nekalým dovozem. Náprava spočívá obvykle v připočtení antidumpingového nebo vyrovnávacího cla k dovozní ceně. V důsledku toho se takový dovoz obvykle snižuje, jelikož již není konkurenceschopný, takže nemůže mít na trhu EU prospěch z dumpingu a/nebo subvencování.

III.1 Pokles dovozu působícího újmu

Jakmile je šetření zahájeno, je prvním opatřením, které může Komise přijmout, evidence dovozu s cílem vybrat clo se zpětnou působností v době uložení konečných opatření. V mnoha případech má již tato evidence určitý nápravný účinek – dovozci předjímají riziko toho, že v blízké budoucnosti budou muset zaplatit cla, která by mohla vyplývat ze závěrů šetření.

Dumpingový nebo subvencovaný dovoz se však nejvíce sníží až po samotném uložení opatření. Podíl, o nějž se sníží dovoz po uložení opatření, může představovat vhodný ukazatel účinnosti takových opatření. Tento podíl ukazuje, do jaké míry je dovoz za nepřiměřené ceny odstraněn z trhu EU. Vývoj tohoto podílu v mnoha případech umožňuje vyvodit závěry ohledně toho, zda jsou opatření EU účinná a řádně vymáhána. Malé snížení objemu dovozu po uložení antidumpingových nebo antisubvenčních cel může pak signalizovat pokusy o absorpci těchto cel nebo o jejich obcházení. Jak bylo uvedeno výše, pro účinnost opatření má zásadní význam jejich náležité vymáhání.

Následující tabulka ukazuje účinek opatření EU přijatých v letech 2017–2018 na dovozní toky dotyčných výrobků[18]:

Výrobek podléhající opatření (země původu)	% snížení dovozu
Výrobky z litiny z Číny	-57 %
Korozivzdorná ocel z Číny	-100 %
Elektrická jízdní kola z Číny	-83 %

[18] Srovnání dovozu před uložením opatření (tj. během období šetření) a po jejich uložení (v období od října 2018 do září 2019), pro nějž byly v době dokončení této zprávy k dispozici poslední úplné údaje.

Tlusté plechy z Číny	-99 %
Ploché výrobky válcované za tepla z Brazílie, Číny, Íránu, Ruska a Ukrajiny	-71 %
Nové a protektorované pneumatiky pro autobusy nebo nákladní automobily	-74 %
Betonářská ocel z Běloruska	-86 %
Bezešvé trubky ze železa nebo oceli z Číny	-98 %
Příslušenství (fitinky) pro trouby a trubky, pro svařování na tupo, z	-81 %
Termografický papír z Korejské republiky (Korea)	-90 %
Průměrný pokles	**-80 %**

Zdroj: vlastní výpočty založené na statistikách Comext (v kg), kromě *elektrických jízdních kol* a *pneumatik*, pro něž byly použity celní údaje členských států o dovezených kusech.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, v případě *výrobků z litiny* se dovoz po uložení opatření v únoru 2019 snížil o 57 %. To je méně než průměrná míra poklesu zaznamenaná v nedávných případech. Pokud jde o tento výrobek, Komise zahájila dne 18. prosince 2019 antiabsorpční šetření. Zahájení šetření vycházelo z důkazů prokazujících, že po období původního šetření a po uložení prozatímních antidumpingových cel se čínské vývozní ceny výrobku snížily. Tento pokles mohl snížit nápravné účinky platných opatření. Z důkazů, které měla Komise k dispozici, vyplývalo, že pokles vývozních cen nelze vysvětlit snížením ceny hlavní suroviny nebo změnou skladby sortimentu. Z důkazů rovněž vyplynulo, že dovoz výrobků z litiny nadále vstupuje do Unie ve značných objemech, což potvrzují i výše uvedené údaje o dovozu. Výsledky tohoto antiabsorpčního šetření budou k dispozici v roce 2020.

III.2 Diverzifikovanější zdroje dodávek

Dobře fungující ekonomika EU nezávisí pouze na vývozu, nýbrž také na dovozu. Opatření EU na ochranu obchodu mají v tomto ohledu dopad pouze na nekalý dovoz působící újmu. Účinkem opatření na ochranu obchodu je to, že tento nekalý dovoz působící újmu je obvykle nahrazen výrobou v EU nebo dovozem z jiných zemí, u něhož neexistuje důkaz o nekalých cenových praktikách (a který tudíž nepodléhá žádným opatřením). Antidumpingová a antisubvenční cla tak **obnovují rovné podmínky jak pro výrobní odvětví EU, tak i pro dodavatele ze třetích zemí**, což uživatelům v EU umožňuje nadále využívat diverzifikované zdroje dodávek. Níže uvedená tabulka ukazuje, jak se po uložení opatření změnil podíl zboží vyrobeného v EU a dovozu nepůsobícího újmu na celkové spotřebě v EU[19]:

[19] Údaje vycházející z nedávných přezkumů před pozbytím platnosti. Všechny vybrané případy představují opatření, která byla předmětem prvního přezkumu před pozbytím platnosti, jenž byl uzavřen v roce 2019 s prodloužením platnosti opatření.

	Před přijetím opatření[20]	Po uložení opatření[21]
Podíl zboží vyrobeného v EU na trhu EU:		
Hliníkové radiátory z Číny	76 %	95 %
Příslušenství pro trouby a trubky z Koreje, Malajsie, Ruska a Turecka[22]	72 %	59 %
Výrobky z oceli s organickým povlakem z Číny	76 %	85 %
Hliníkové fólie v malých rolích z Číny	85 %	92 %
Keramické stolní a kuchyňské nádobí a náčiní z Číny	21 %	31 %
Příslušenství (fitinky) pro trouby nebo trubky z kujné (tvárné) litiny se závitem z Číny a Thajska	39 %	63 %
Podíl nekalého dovozu působícího újmu na trhu EU[23]:		
Hliníkové radiátory z Číny	24 %	3 %
Příslušenství (fitinky) pro trouby a trubky z Koreje, Malajsie, Ruska a Turecka	22 %	21 %
Výrobky z oceli s organickým povlakem z Číny	14 %	0 %
Hliníkové fólie v malých rolích z Číny	13 %	2 %
Keramické stolní a kuchyňské nádobí a náčiní z Číny[24]	67 %	56 %
Příslušenství (fitinky) pro trouby nebo trubky z kujné (tvárné) litiny se závitem z Číny a Thajska	52 %	26 %
Podíl řádného dovozu na trhu EU[25]:		
Hliníkové radiátory z Číny	0 %	2 %
Příslušenství pro trouby a trubky z Koreje, Malajsie, Ruska a Turecka	6 %	20 %
Výrobky z oceli s organickým povlakem z Číny	10 %	15 %
Hliníkové fólie v malých rolích z Číny	1 %	6 %
Keramické stolní a kuchyňské nádobí a náčiní z Číny	12 %	13 %
Příslušenství (fitinky) pro trouby nebo trubky z kujné (tvárné) litiny se závitem z Číny a Thajska	8 %	10 %

Zdroj: předpisy EU.

III.3 Pracovní místa v EU chráněná opatřeními na ochranu obchodu

20 Údaje týkající se období původního šetření.

21 Údaje týkající se období přezkumného šetření v posledním přezkumu před pozbytím platnosti.

22 Ačkoliv u tohoto výrobku jsou opatření uložena od roku 2002, opatření týkající se Ruska byla nyní přezkoumána poprvé (a byla prodloužena).

23 Dovoz, který podléhá opatřením EU.

24 Pokud jde o *keramické stolní a kuchyňské nádobí a náčiní*, údaje dosud nezohledňují účinek nedávných opatření proti obcházení (viz oddíl II.I).

25 Dovoz ze všech třetích zemí, na něž se nevztahují opatření EU.

Jak bylo uvedeno výše, dumpingový nebo subvencovaný dovoz způsobuje nebo může způsobit újmu společnostem v EU, a ohrozit tak životaschopnost podniků v EU, a tím i pracovních míst v EU. Opatření na ochranu obchodu tím, že obnovují obchodní podmínky, které nepůsobí újmu, přispívají k ochraně pracovních míst v podnicích v EU. Při každém šetření vypočítává Komise počet pracovních míst v EU, která jsou přímo dotčena výrobou dotčeného výrobku ve společnostech, jimž dumpingový nebo subvencovaný dovoz způsobil újmu. Tento počet poskytuje představu o tom, jak opatření EU na ochranu obchodu přispívají prostřednictvím ochrany pracovních míst v průmyslu k udržení prosperujícího hospodářství EU. Na konci roku 2019 chránilo 137 antidumpingových a antisubvenčních opatření EU přibližně **343 000** přímých pracovních míst v EU proti nekalé soutěži. Opatření uložená v roce 2019 přispěla k zvýšení počtu pracovních míst majících prospěch z opatření na ochranu obchodu o **23 000**.

III.4 Nový systém ke sledování účinnosti opatření

Komise v současné době vyvíjí nový interní systém, který zlepší sledování účinnosti platných opatření.

Systém bude v jednom úložišti spojovat informace o obchodních tocích a údaje o zaměstnanosti související se šetřeními a opatřeními. Komise bude tyto údaje pravidelně aktualizovat.

To umožní porovnání údajů o dovozu výrobků, na něž se vztahují opatření, s dovozem vykázaným za období před uložením opatření. Bude tak možné rychle vyhodnotit účinnost a dopad opatření. Systém bude mimoto uchovávat rovněž informace o ziskovosti, zaměstnanosti a investicích pocházející z následných přezkumů před pozbytím platnosti, což umožní sledovat vývoj hospodářské situace výrobního odvětví Unie.